

# CSIKMEGYEI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPHIRADALMI HETI LAP.

**ELŐFIZETÉSI DIJAK:**

Egész évre . . . . . 6 koron.  
Félévre . . . . . 3 koron.  
Egyes szám ára 14 fill. — Megjelen minden szombán.

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**

Várutca, hova a lap szállítani régebbi illeték közlemények és hirdetések küldendők. — Közlések nem adóznak vissza.

**HIRDETÉSI DIJAK**

első díjazású szerint lesznek megállapítva. Kereskedők és iparosok többszöri hirdetésnél árkedvezményben részesülnek.  
Nyitlérét petit óra 30 fillér.

## A mai hazafiság.

Tündérlomként tűnik elő káprázgató fényével hazánknak diós multja, a régi nagyság fényének utolsó sugára is eltűnt a jelen ridegségében s a századokkal, s hogy közelebb jöjünk a jelenhez évtizedekkel nagy-nak, diósónak kikiáltott és valójában erre érdemes nemzetre bekövetkezett a költő zengése: „Letépte fényes nemzeti bélyegét”. A történelmnek a magyar nemzet nagyságára vonatkozó milliányi adatai többé el nem érhető fényes eszményképként tűnnek elő a költő azon felkiáltása, hogy a magyar tenger vízében tűnt el „észak, kelet, dél hulló esillaga” csak jobban oszúnkba juttatja, hogy mi volt a magyar régen és mi mostan, s ha emlékezetünkbe bevilágítanak a diós ősök nagy alakjai és azoknak kövítésre méltó, de fájdalom a mai korban nem követett erőneyei, ha eszúnkba jutnak azok a hőstettek, a melykről hámulva beszélt a vén Európa mindenik nemzete s ha előnk ölik annak a tudata, hogy ezt a népet, a melyet most az ellenségek egész raja vesz körül, egykoron Európa védbástyájának tekintették, összeszorul szívünk, s a jelen sivárságának, tehetetlenségének tudatában ahelyett, hogy követésre pezsdülne a vér ereinkben, elmerülünk a hazáért való szemütemvés, a hazafias cselekedet való nem törődés utálatos fertőjébe s közel állunk ahhoz, hogy a késő unoka

a költővel így sóhajtson fel: „Hol van a hon, melynek Árpád vére győzelemmel hulla szent földére.” S ez így semmiképen ninesen jól! Lehet-e az, hogy az a nép, a melynek ilyen multja van, s melynek ősei a történelem által megörökített, nagy tettekre voltak képesek tehetetlenség miatt vesszen el, s tűnjék le a nemzetek egéről? Kiveszhet-e a hazaszeretet, mely ez előtt esodákat művelt annyira, hogy a nemzet polgárainak hazafiatlanságait az összeség is megérezze?

A felelet munderre a jelen szomorú tapasztalataiból ítélve, csak az lehet, hogy fájdalom ez mai napság így van, a honiúi lelkesedés, a tettérő tespedésbe ment, a hazafias cselekedet többé nem lelkesítik a kebleket s mindez, a miért az egyes csak él az, hogy egyéni létét fenntarthatja, a saját énye által megköveteltek kielégithesse, de ennél tovább aztán nem megy. Előtte a haza jóléte, érdekeinek előmozdítása csak másrendű kérdés, s ha hazájától valamit tenni kell, ennek tevése elől háttérbe vonul. S hogy ez így van, azt a mai élet minden egyes mozzanatában látunk, tapasztalunk kell. E tekintetben példákat hozni fel nem nehéz dolog, hisz csak be kell pillantani, a mai állami és társadalmi életbe s a példák ezreit találjuk ott fel. E helyütt a mai hazafiság jellemzésére csak egy példára s illetve szomorú jelenségre utalunk.

Veszendőben van a magyarságnak egyik éltető eleme, egyik néplaja. anyagi zavarok s a létért, a megélhetésért való küzdelem az elveszés lejtőjére sodorták, s mivel itthon megélhetését biztosítani nem tudja, elmegy a messze idegenbe s ott levetkőzve, nemzetiségét ellugyva édesen zengő nemzeti nyelvével, a honi helyett idegent eserél, a ki pedig itthon marad, a megélhetés eszközeinek hiányában kezébe veszi a koldus botot s proletárjává lesz az emberiségnek, vagy pedig vannak olyanok, kik a tulajdon szentségének korlátait lefontva belemérülnek a cselekmények büntetőjébe s a helyett, hazájúknak hasznára lehetnének, szabadságukat is elveszítve szegyenletes elzárásban ülnek. S ezzel a kérdéssel a napi sajtó foglalkozik, az ország sorsát intézők tudnak e nyomorról, haugzatos készülődések történnek mindenfelől, de a segítség, az késik.

Ez a mai hazafiság. S ha ezer meg ezer példát is hoznánk fel mindenütt s mindenütt csak ezzel kellene telelünk „ilyen a mai hazafiság.”

Még egyszer a történelemhez térünk vissza s ennek a nemzet multjából idézett fényes emlékei visszaidézése mellett fordulunk a hazafiakhoz, hogy viseljék jobban szívükön hazájúk ügyét, munkáljanak igazi szent lelkesedéssel minden egyes célt, a melyből a hazára boldogság virradhat fel s akkor a jólét ismét feldereng a haza egén, akkor ismét boldog lesz

## TÁRCZA.

### A pápaszemes ur.

Írta: HANKÓ ELEMÉR.

I.

Julius elseje volt . . . Mint mindennap, ugy ez alkalommal is asztalomon levő restanciamat dolgoztam, a midőn az alispán marcona képű, pödrött bajszu pandurja kopogott irodám ajtaján . . .

— A tekintetes alispán ur ö kigyelme egy kicsiddé kéri S Á r k ö y urat!

Hirtelen rendile szedtem gyűrlött, kopott ruházatomat, s eszeveszetten rolantam föl a lépcsőkön . . .

Az alispán ur, tetazik tudni, nagyon szigorú principális, s nem szereti, ha valamelyik tisztviselőjének sok a restancziája . . .

Azért mindig borzongok, a mikor azt a marcona alakot látom magam előtt, mert tudom, hogy az alispán megakar dorgálni . . .

Nos tehát, én, alázatos arcot rögtönözve, benyitottam az alispán ur fogadó termébe . . .

Hideg verejték gyöngyűzött homlokomról. lábaim inogtak — a midőn az alispán kényelmes karosszékből fölkel a előttem megállott . . .

— Sárköy! Rézvétell vettem tudomásról, hogy a sok munka miatt egészsége megromlaldott . . . Én magánkamindig jóakarója voltam. Nos, hát, tüstént szedje a sátorfáját s menjen

fürdőre a fonyvesek közé! . . . Én magának a mai naptól kezdve hat heti szabadságot adok!

. . . . A nagy örömtől sóhálványra változtam s hosszú ideig azolani se tudtam. . . csak bámultam az ön jöltevémet, azt a derék jó öreg urat, a ki az ön „megromlalt egészségemet” — a restancziáknak, azaz pardon! . . . a szorgalmas munkának tulajdonítja . . .

Nem is emlékezem, hogy jöttem ki az alispán ur szobájából . . . azt hiszem az a marcona képű pandur „stuzkolt” le a lépcsőkön . . .

Elég az hozzá, hogy ön tüstént lakásomra siettem, felpakoltam, s hitelezőmet nyugton, békében hagyva, ill a berek . . . — felültem az estéli gyorsvonatra . . .

II.

Ha automobilom volna, nyáron soh'be ülök föl a m kir államvasutakra.

Először azért, mivel ülőhely nines . . . másodsor pedig azért, mivel az ember a vonaton sok kellemetlenségnek van kitéve.

A m. kir. államvasutak intézősége ugyanis boldog-boldogtalannak ad menetjegyet, arra azonban nem gondol, vajjon azt a temetőben sok utast hova helyezi el?

Nyáron, a mikor minden városi ember falura, vidékre vágyik, sokkal nagyobb az utasok létszáma.

A nyári évadban a kocsik számát szaporítani kellene, mert különben az utasok nagy része kiszorul a folyosóra . . . s bizony, nem a legkel-

lemesebb dolog egy éjszakát állva . . . künn a folyosón tütni el.

Én pechos ember vagyok . . . s így engem is az a zora ért, a mi sok, de sok utast keserített már el.

Ülőhelyet nem kaptam, hanem kénytelen voltam a folyosó egyik szögletében meghuzódni.

Hát mit is csináltam volna . . . ?

Kinéztem a folyosó ablakán és . . . és bámultam a holdvilágba.

Egyik utársam zavart föl merengőemből.

Ró támadt arra a szoroscsétlen kalauzra, ki menetjegyet kérte:

— Ez már mégis sok. Hát azt gondolja kalauz ur, hogy én egész éjszaka itt állingólok a folyosón? Oyan nines! Ha a legközelebbi állomáson egy kocsit ide nem esatolnak, úgy én holnap az egész vasúti kompániát följelentem a kereskedelmi miniser urnak!

— Kérem . . .! Csak tessék! — Valaszolt a kalauz. — Jobb lesz, ha uraságod átadja a jegyét!

— En? . . . A jegyet? . . . Azt soha! Addig, a mig ülőhelyet nem adnak, a jegyet nem látja!

Bevallom, én is ilyképen szerettem volna kiütni hosszúságomat, de hat a ki pechos, annak még a jó gondolatát is eleszik mások . . .

Érdekes fazisokat kezdett ülni ez a kis párbeszéd, a midőn egy kis állomásyon vonatunk megállott . . . a kocsit ajtaja fölnyílt . . . s egy ülőhelyes fiatal nő szállott föl — a folyosóra. A vonaton utváriasságot senki se várjon!

a magyar s a hazában ismét üdv-  
rivalgás fog szétrebbenni s eljön a  
„jobbkor, mely után buzgó imádság  
epedez százezrek ajkán.”

### A madarak életéből.

Az a hámulatos szorgalom, melyet ma-  
daraink a fészket alkotó különböző anyagok  
kiválasztása és összehordásában kifejtének,  
a sző szoros értelmében esodlatraműltő; a  
bevégzett munka pedig egy oly mű, mely  
elűtt az emberi éz legtekéletesebb alkotása  
is szégyenkezve hátrébb szorul. És ha kér-  
deznék, mi idézi elő az emberi kéz által  
utánozhatatlan tökéletességű munkát? a  
telet nem lehetne más, mint hogy a sze-  
retet. Itt nyilatkozik egész fenségében ma-  
darainknál a szerelem, mely kitűzött ez-  
dárban nem talál semmitféle legyőzhetetlen  
akadályt.

Há komolyabb tanulmányozás alá ve-  
szünk akármely fészket, azt fogjuk tapasztal-  
ni, hogy azok mindegyike könnyen meg-  
különböztethető két, i. i. külső, durvább  
és a belső, finom, puhább részről áll; és  
ámbar egy a külső, mint a belső rész kö-  
zül magában [is] bevégzett munka, mégis  
csak együtt képeznek egy tökéletes egészet.

A veréb-fészkek külső része általában s  
durvább szénaszálak, belső része általában  
szálféle toll, a sármány házikójának külső  
szála vékony és könnyen hajlítható száraz  
fűszál, belső része gyökér, lő- vagy más-  
nemű szőr és puha fűszálak keverekéből  
áll; az erdei pinty fészek külseje famoh,  
szénaszálak, belseje szőr gyapjú és vatta;  
a sárga rigónál a külső rész erdei földön  
tenyésztett moh, vékonyabb száraz ágacska,  
belső része fűrészporszerű fadaraktákból  
és sárkeverékből áll a szarka kalibaszertől  
otthonánál pedig azt tapasztaljuk, hogy  
külső része, mely egyszersómint fedelül  
szolgál, hanyagul össze-vissza egymásra  
hordott száraz ágakkól, belseje ellenben  
simára egyenetelt sárvakolatból áll.

Valamennyi itt felsorolt fészkeknek oly  
szabályszerű melyedése van mintha a leg-  
gondosabb kezek sztergilgályozták volna ki,  
teneke homorú, még belső körtala minde-  
nyit egyenközién függőleges. Az egész  
fészkek-mélyedés különben csak oly nagy,

hogy a tojásain ülő nőstény testének lega-  
lább is egyharmad része kilútszik a fészek-  
ből, okos kis szemével szabadon tekinthet  
minden irányba, megmentheti életét, ha  
gonosz cekek intéznek szivtelen merény-  
letet tojásai ellen.

Fákon fészkelő madaraink a szükség-  
hez képest minp oda tapasztalják fészkeiket  
az ághoz, illetőleg a törzshöz, de egyenl  
sem tapasztalhatni azt a rendkívüli nagy  
elővigyázatot, mint a pintynél, mert fész-  
két a legerősebb szélvihar sem emelheti  
ki helyéből. A pinty fészek mintha oda  
volna növe az ágak közé, kímén vehejtük  
omniét anélkül, hogy egy bizonyos mennyi-  
ség vissza ne maradjon belőle, de külső  
körfalának minden egyes moh darabkaja  
amnyira összetart, hogy azokat külön va-  
lasztani szakítás nélkül lehetetlen. Ezt az  
összetartást szerintem ama körülmény idézi  
elő, hogy a pinty szájjából a fészkek rakás  
ideje alatt bizonyos enyveszerű folyadék  
kerül minden egyes moh darabra, mely  
megszáradva idézi elő az erős említett  
összetartást.

A fészek kiállítelésére kiválóan szeret-  
nek madaraink gyapjút, lőszőrt, tollat,  
vattát és vékony szénaszálakat használni.  
El képzelhetjük azt a roppant nagy fáradsá-  
got, melybe a végtelen nagy természet-  
ben mindez anyagot felkeresni és egy  
helyre összehordani kerül, Oly anyagot,  
mely a kisícskek egészségének nemaláni  
megrontását idézhetné elő a fészkekben nem  
találunk gyapjút, szőr és toll mind oly  
heves anyag, melyet szükségletünk közti  
is feltalálunk. Ágyunk, ruhánk egy szől-  
vány mind az említett anyagok egyikéből  
vagy másikából áll, s ha gyapjuruháink  
egészégi szempontból esetleg mégis kifo-  
gas alá esik, okát másban, mint a szöve-  
tek színezésében, még csak képzelní sem  
lehet.

### Mindentéle.

— **Polgármester választás.** E hó 24-én este-  
telt meg városunkba a polgármester választás  
Beeze Antal alispán elnöklete alatt. A beérkezett  
két pályázó Csedő István ügyvéd és dr. Ujfaluasy  
Jenő közigazgatási gyakorlatú közül a kijelölt  
bizottság a jelentésében kifejtett, a képviselő-  
testületi tagok egyrésze által előjeltetéséggel  
fogadott indoklatot Csedő István nem jelölte  
s így egyhangulag dr. Ujfaluasy Jenő lett va-

rosunk polgármesterévé megválasztva. A vála-  
zást, mint halljuk Csedő ügyvéd felebbezésével fogja  
megtámadni.

— **Új lámpák.** Városunk utcáiban a lámpák  
a csapokban újakkal szaporítottak, ugyanyira,  
hogy most utcáink minden részében esténként  
az előlgi sütőgész helyett jöléső világosság dereng.  
A lámpák szaporítása Kovács János rendőrkapitány,  
helyettes polgármester és Márton Ignác  
gazdasági tanácsos érdeme.

— **Jönnek haza a honvédek.** A 24-ik honvéd  
gyalog ezrednek városunkban állomásozó 4-ik  
zászlóalja ezred összpontosításán volt egy havi  
távallat után a Kézdi-Vásárhely állomásozó 3-ik  
zászlóaljjal együtt ma fog haza értezi. A kézi-  
vásárhelyi zászlóalj itt meglál, szűtan folytatja  
útját Kézdi-Vásárhely felé.

— **Vilányvilágítás Gyergyó-Szentmiklóson.** Mint  
a „Gyergyó” című leírólópból értesülünk Gy-  
Szentmiklóson a legközelebb jözöz fognak a  
vilányvilágításhoz szükséges eszközök beállításá-  
hoz s így nemokára Gyergyó-Szentmiklóson vil-  
nyalámpák fognak lényit deríteni az utcáira.  
Vajta ez nálunk is követésre találna.

— **A kaukázusi kozákok indulása a hazatérrei**  
Oroszország legújabb hadjáratainak, a beavat-  
tak hozzávetése szerint, egyik jellemző vonása  
lesz, hogy ez alkalommal a sző szoros értelmében  
a félvad törzsek fognak első oszatozaron azemb  
aláni Európa művelt népeinek katonáival. A német  
és osztrák-magyar határon felőlított orosz  
katonák között ugyanis feles számban vannak  
kaukázusi kozákok és más hegyi lakók, kiknek nagy-  
része most lá először művelt vidéket, a ottlón  
is nem annyira fölhívulvós és ipar, mint inkább  
vadászati és rablás művelhetősi csakzúe. Ezek a  
törzsek, melyeket az orosz kormány egy ember-  
öltő óta sem volt képes megszelídíteni, nagyobb  
részt a Kaukázus hegyegység megközelíthetlen szik-  
lavölgyeiben laknak, a lóva az orosz tisztviselő-  
k is csak ritkán vonulnak be. Dechy Már  
hazánkba, ki a Kaukázus vidékén már egy iz-  
ben tett hosszabb tanulmányutat, valószínűsít  
munka tündető fel ezeket, s egyik törzs, a saab-  
bad szanetek törzse őt is kirabolta. A kaukázusi  
harcosok vad természetét magától érthetőleg most  
sem lelkünk képesek a művelt orosz katonák tisz-  
tek köztöké korlátozni, a nagyon jogos az a  
tűh belől kifejezett aggodalom, hogy az oroszok  
hadjárata igazán könnyen fog orozalmazva véng-  
zésse fajulni vagy legalább olyan részleteket fel-  
mutatni, minőket a fátar pusztítás a törökök  
első herontása idejéből jögzeyt fel a történelem.  
Annnyival jogosultabb ez az aggodalom, mert a  
kaukázusi törzsek, miként arra még Samyl ve-  
vő idejéből is emlékezünk, született katonák a  
valóságilag talpig fál vannak gyervekező kard-  
dal, Berdan felse puakával revolverrel, sőt eset-  
leg még fészkekkel is. — Ezek a harcsozok most  
nyugatfelé sietnek, hogy Asia régi harczát is-  
mét megvívják Európával szemben, mint egykor  
a törökök és keletlül nyugat felé vonuló más fajok.

— **A Székely kongresszus tervezete.** Az Országos Ma-  
gyar Gazdasági Egyesület, az Erdélyi Magyar Közművel-  
dői Egyesület, a Marosvásárhelyi Kereskedelmi és Ipar-  
kamara és a Marosvásárhelyi Nézleki-Társaság azekely kon-  
gresszusra rendezek. A kongresszus műsorátok a gazdasági  
és társadalmi bajokat megvitálni, amelyek a székelynép  
arra kényszerítik, hogy az apai hajlékot és az őt fűzőket  
elhagyja a javadatokat tesz a székelyföld fölöttelvaló, harci,  
kereskedelmi és közművelődési érdekeinek szolgáló intéz-

Nagy ritkán fordul elő az az eset, hogy  
férő a nőnek, ifjú az öregnek helyet kínál.

En alsó- és felső sárkól Sárköy Gábor,  
gyermekeknek, nőeknek, özvegyeknek és árva-  
knak mindig pártját fogom.

Láttam, hogy a szép hölgynek, támogatás  
nélkül, talán az egész éjszakát álva kell töltenie.  
Tapasztalásból tudom, hogy a vonaton csak  
erélyes föllépéssel ér ezelt az ember.

Már pedig, ha valamelyik néreke „sejítő”  
hangjától megijedek, akkor annak a szép fiatal  
hölgynek helyet nem tudok szorítani...

Merőzen beléptem az első fülkébe... s  
nyugodtan számaltam az utasokat.

Egy... kettő... hét. Vivát...!

A szabályzat szerint minden egész fülkében  
nyoloz utasnak van helye, s így az én protegal-  
tam egész jogosan bejöhét!

A bor divány egyik szögletében ült egy  
„mord” kinézésű, pápaszemes uri ember, s mel-  
lette sorjában hat kis gyermek. Összesen hét utas.

— Pardon! Ha jól látom e fülkében még  
egy hely van...! Ugy az a fiatal nő, ki a fül-  
kében áll, itt helyet foglalhat!...

— Mit...? Helyet...? — kiált rám a  
pápaszemes ur. — Talán bizony a fejüre álltató  
önagyaságát? Ide be nem jön senki!  
Ugy? gondoltam magamban.

Ha ön, mélyen tisztelt pápaszemes ur, ily  
hangon beszél, akkor én is meg fogom mutatni,  
hogy a mi szabály — az szabály!...

Egy félméter nagyságú ásvány darab fog-  
lalta el a nyolcadik utas helyét...

Féltett kincse lehetett a pápaszemes urnak,  
mert gyakorta vizsgálgatta... s majdnem minden  
pillanattal kopogtatta vézna, csontos ujjával...

Elég az hozzá, hogy én indulatosan reá  
mutattam az ásványra:

— Kérem tessék ezt a kö darabot a földre  
tenni, mert az nem fírad el!... vagy tessék a  
tálke felső részébe helyezni, hol a csomagok álla-  
nak! Ezt a helyet én Sárköy Gábor ezennel  
elfoglalom!

Erelyes föllépésem megtette a hatást.

A pápaszemes ur az ásványt azó nélkül föl-  
tette a csomagokra... mérgesen reám nézett...  
s kirohant a folyosóra.

Mily hüszke voltam, a midőn helyemet föl-  
ajánlottam Berta ő nagyságának... (Ez volt  
a szép hölgy keresztneve.)

A pápaszemes ur még mindig kinn volt a  
folyosón.

Ah! Mit? — gondoltam magamban. — A  
ki mer, az nyer.

... Angol hidegvérrel elfoglaltam a pápa-  
szemes ámeretlen ülőhelyét...

Ha jól emlékszem Virágosvölgy „tündér-  
szép” vidékén rohogott végig vonatunk, a midőn  
egy hatalmas zútkoncs... egy még hatalmas-  
sabb koppanás... s erre egy kimondhatatlan  
ézés keltett föl álmaimból.

Egy pillanattal nem tudtam magamról...  
az ajulás könyökezett.

Fejem zúgott a nagy rázkóltatástól... s a  
vér szípkörzött homlokomból...

A midőn állásomból nagy kéáore magam-  
hoz tértem, magam előtt láttam azt a bizonyos  
pápaszemes urat, ki a földről azt a bizonyos á-  
sványdarabot azedte föl...

Dühös voltam az ásványra, de még dühö-  
sebb a pápaszemes urra, ki tulajdonképen oka  
volt mindennek; mert hisz, ha nem hozza ma-  
gával azt a kudarabot, akkor nem történt volna  
meg a baleset.

Hogy hirtelen-mit rebogtek ajkaim, azt po-  
sítir nem tudom; arra azonban emlékszem, hogy  
a pápaszemes ur ijedtében a folyosóra futott s  
egy jó darab ideig nem is jött be a fülkébe.  
Gondolkodni kezdtem. Hogy is hozszajlam  
meg ezt a „gondatlanságból elküvetett könnyű  
testi sértés” t.

Bravó! Megvan a jó gondolat!...

Jó vastag betűkkel az ásvány egyik sima  
lapjára egy rövid szöveksát írtam: „Csedő!”...

S ez nekem elég elégtétel volt.

Telt-múlt az idő. Már-már az Átszülő álló-  
másra ért vonatunk, a midőn a pápaszemes ur a  
fülkébe lépett.

Szó nélkül helyet foglalt. Kezébe vette az  
ásvány darabot s jobbról-balról tisztesen meg-  
vizsgálta.

kedre. A kongresszus helye Csik-Tusnád (fűrdőhely) Helye folyó évi augusztus hó 28, 29. és 30. napján. A kongresszus öt szakosztályban fog tárgyalni, ezek: I. Ötvenvárosi szakosztály. Elnökei Bódi Albert és dr. Győrfi Gyula a Székely-Egyesület részéről, II. Párk. kereskedelmi, munkaadói és közlekedési szakosztály. Elnöke Tausz R. Hugó (a marosvásárhelyi kereskedelmi ipar kamara részéről), III. Hírlapírók, adó- és hitelteljesi szakosztály. Elnöke Zsélyesi Mihály, (az O. M. G. E. részéről), IV. Közművelődési és köznevelésügyi szakosztály. Elnöke: Bódi Albert és Sándor József, (az E. M. R. E. részéről), V. Kivándorlási szakosztály. Elnöke: dr. Kömenczy József (a marosvásárhelyi Székely-Társaság részéről) Részvétel a Székely kongresszuson. A székely kongresszuson részt vehet minden azírát érdeklődő; tanácskozási és szavazati joga azonban csak annak van, a ki folyó évi augusztus hó 15-ig a központi irodánál tagul jelentkezik és a kongresszus kiadványainak költségeit szolgálja 1 koronára részvételi díjjal lefizeti. A tagok a következő kedvezményekkel részesülnek: a) A M. V. és kezeik alatt álló vasutakon kedvezményesen, áru menetjeggyel utazhatnak a kongresszus helyére és vissza, b) a kongresszus kiadványait ingyen kapják, c) hogy az alább jelzött társas kirándulások, mint a kongresszus tartama alatt kedvezményesen ellátás és elszállásolással részesülnek melyek költségeit a rendezőbizottság a lapok útján kellő időben értesíteni fogja az érdeklődőket. A kongresszus rendezőbizottság felkéri a részvételre jelentkezőket, szíveskedjenek megjelölni arról is értesíteni a központi irodát, vajjon melyek tartanak-e vasúti utazási kedvezményre és kivánják-e, hogy az utazó gondnokjok elszállásolásukról és ellátásukról, vagy sem. Társas kirándulások A kongresszuszt megelőzőleg társas kirándulások rendezetnek, még pedig három csoportban. A jelentkezők Marosvásárhelyen Székely-Erdélyben, vagy Sepsi-Szentgyörgyön találkoznak augusztus hó 22-én s a három kirándulási ponttal előre megállapított útvonal szerint a Székelyföld különböző vidékein átvándorolnak augusztus 27-én érkeznek Tusnádra. A kik a kirándulások valamelyikén részt venni óhajtának, kérjük, hogy a központi irodát annak határozott megjelölésével, vajjon melyik kirándulási ponton kezdenék kirándulásban kívánják részt venni, legkésőbb augusztus hó 10 napjáig értesíteni kellőközvetlenül. A részletes útvonal a központi irodán minden jelentkezőnek meg fogja küldeni. Előzetes ajánlatok birtokosok között ad a székely kongresszus központi irodája (Budapest, IX., Köztelek-utca; 8. sz.)

— **Új írpapir.** Hazánk nagyság és népességére második városban Szegedben, ahol számos gyárak és ipartelepek, ugyazinte önálló vállalkozók ezreke menő iparoskezeket foglalkoztatnak, „A mi lapunk“ ezim alatt egy hetenkint 10 oldalnyi nagy nyolczaléret alakú és kizárólagosan iparosok országos ügyeivel foglalkozó és azoknak általános érdekeit szolgáló hetilapot indítának meg erre hivatott és a szakirodalom terén is jártas iparosak (A lapnak szerkesztői Babos Elek köztárs. gyáros és v. iparrestitűti jegyző és László Antal törvényhatósági bizottsági és kereskedelmi és iparkamari tag.) — **Ösztönözölva** a lapnak oleo ára előttiért értetlen, s ha az ország minden részéről nem tömörülnek iparosaink „A Mi Lapunk“ köré, úgy el sem képzelhetjük hogy miként lesz ezen nagyszámú és nemes cselekedő titekvő kezdeményezés kivihető és tartósra tehető. „A Mi Lapunk“ előfizetési ára, deezára annak hogy hetenkint és oly nagy terjedelemben jelenik meg

mint a hogy ezt a szerkesztőség velünk tudatja — egész évre csak 2 forint (4 koronát). Érdeklődőknek „A Mi Lapunk“ szerkesztősége (Szeged, Prosznácz-ház.) készséggel küld mutatványismékat díjmentesen. — Mi részünkről szívesen támogatjuk ezen lapot, mert reméljük és ehhez a szerkesztők társadalmi ügyességében biztonskot velünk fellelni, hogy törekvésük esakis az iparosok érdekeinek előmozdításában összpontosul.

— **Falusi olvasókörök és gazdakörök a pozsonyi gazdakongresszuson.** A pozsonyi mezőgazdasági országos kiállításal kapcsolatban több fontos és időszerű kérdéssel foglalkozó nagyszabású gazdakongresszust rendez Pozsonyban szeptember hó első felében a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége és a Magyar Gazdaszövetsége. Ezen országos kongresszus tárgyai között, a kivándorlás, a gabonártekestitű szövöttekzetek s a fedezetlen határidő fizlet mellett a legfontosabb a kisgazdák és földművelők szervezede, érdekek előmozdítása, gazdasági ismeretek fejlesztése s anyagi helyzetük javítása. Mitután a falusi olvasókörök, gazdakörök és más egyletek ezen ezetek elérése miatt alakultak, a Magyar Gazdaszövetsége ez uton gondoltuk jól őket a pozsonyi kongresszuson, illetve a kisgazdák és földművelők helyzetének javítására irányuló munkálkodásban való részvételre. A falusi olvasókörök és gazdakörök mindaddig nem lesznek képesek nagyobb arányú törekvésnek kifejtésére, míg egyöntetű működést nem folytatnak s a míg nem egyesítik erőiket ezen legfontosabb kérdések megoldása érdekében, melyek a kisgazdák és földművelők helyzete javulásának tulajdonképeni forrásait képezik. Kivánatos tehát, hogy azon falusi olvasókörök, egyesületek és szövöttekzetek melyek tagjai magrosszt földművelők, továbbá a gazdakörök, elfoglalják a Magyar Gazdaszövetsége által felajánlott nyújtott segítő kezét s tömörüljenek mi danyján a Magyar Gazdaszövetsége köteleibe, mint a kisgazdák és földművelők érdekeit gondozó országos központba. A Magyar Gazdaszövetsége köteleibe való felvétel és a pozsonyi gazdakongresszuson való részvétel végett jelenkezni lehet augusztus hó 15-ig a Magyar Gazdaszövetsége titkári hivatalánál (Budapest, Baross-utca 10. sz.) A falusi olvasókörök, egyletek, gazdakörök és szövöttekzetek felvételnek a Magyar Gazdaszövetsége tagjai közül, a nélkül, hogy jelenlegi szervezeteiket megváltoztatni volnának kénytelenek. A Magyar Gazdaszövetsége esakis a hazafias szellemben s a föld munkásainak érdekében való ezeltudatos működést óhajtja. A pozsonyi kongresszusra való utazás vasúti, elszállásolási és ellátási kedvezményekkel lesz megkönnyítve.

— **Egy jó családból való fia,** a ki egy vagy két gimnásiumot végzett, liszerrel lette tanuloak fölvetetik Hova? Megmondja e lap kiadóhivatala!

**CSARNOK.**

**A csüszgedetlon.**

Helyny.  
— Irta: **Rosszoldai Albert** —  
Velma mitem telet. Egy pillanattig némán merengett maga el. Rendeljen látszott gondolatát. Az öreg pap ismételte kérdést. Vilának nem lehetett kétnie előle.  
Végig simított kezével homlokán és mint a fűvény, ki kinecsét kenyetlen eludni, lasszan felsóhajtott.

Olyan szép volt e pillanatban Velma, lilom-fehér arcával, melyen néha hó ümlött! e nagy fekete szemével, melyeknek bájosan rezgő fénytengerében könyvek csillogtak, mint valamely angyal.

— Semmit sem tagadok, atyám. Szeretek egy férfit, ki most előttem ismeretlen helyeken jár és küzd az életért, nyugalmas boldog életért, a kettőnek boldogságáért... Nem tudom, mit tesz, mily sorsban van, csak azt tudom és érzem, hogy még mindig szerem. Azt az idegen vilákon bolygoló férfit tudom szeretni, bámulni, tisztelni, aít többet mondok: imádni!... szót kiprúlt arezsal, folyton érezte odá hanggal Velma.

— Ne ragadjon el a hég gyermekek. Imádni csak egyet lehet és az az Isten. Intette a hevílő leányt az atyja.

— Nyúl, férfias viselkedése, szelid, lányos, areza, ragyogó ékes toll, vasakranta és jellemo meghódított, rajává telt... O neki küllők csokokat a lágy zefirtől, sóhajokat az ólmos felhőktől és ő vele társalgok, midőn a holdat nézem... O minden gondolatnra, érte helyül szöven, midőn mások szívetlennek, megkülzetlennek tartanak... Az emésztő láz arezum rózsáit lehervasztotta, kedélyemet borongóvá tette, mivel visszatudom tartani az udvarlók hó nyilatkozatait. Ha az álmódó ő róla, ő ekkor elmondja nekem dolgait, terveit, sikereit és együtt örömlök együtt sírnok ekkor. A telepathia a mi kölcsönös postának. Mi nem kételkedünk. Mindent színtünkön bíznok és az dolgozunk.

Vilma míg beszélte, egészen elvakította szerelme s rejonjánál ábrándozással telt nyilatkozatai után, midőn atyja megszólalt, mintha mely álmából ébredt volna fel, megrázkodott és pirulva rejtette tenyerébe arezeit, minthogy titkát nagyon is elárulta. Szégyenkezett szegény, hogy szájaeskája elfjárt.

- Mindent mondttál, csak kedvesed nevét hallgattad el.
- És nem talárod meg ki?
- Hát én ismerem ideglódat?
- Sőt nagyon is szeretted.
- Szerettem?! — kérde bámulya a pap és kutatói kezdett emlékei között. Aztán a mint gondolkodott, szavakkal fejezte ki gondolátát.
- Egy fiatal embert szerettem és becsültem és az Enő volt. Ő honne sok nemes vonást is-

En félszemmel figyelem minden mozzulátát, de „a pápaszemes ur“nak egy arezizma sem rándult meg.

Mintha semmi sem történt volna, megtérülte pápaszemét, s felém közeledett:

— Valóban, nagyon sajnálom, hogy uraságodat illé baleset érte. De a mint látom, a seb nem veszélyes, s remélhetőleg hamar begyógyul. Apropos! Neude, uraságod fűrdő utazik? Különbven van szerencsém bemutatni magam P á k o r Demeter tanár vagyok... — Örvendek. Neveim aló és felő sárköy T... fűrdőre utazom, hat heti szabadságra.

A pápaszemes ur megelégedett mosolyjal kiadte szavainat s kezeit dörzszte örömeiben...

Körülöttem tíz perczig „farkaszem“ és néztünk egymással...

E kínos helyzetből a kaluz szabadított meg, ki a vonat megérkezését jelezte.

**III.**

T... fűrdőn voltam... Egy hatalmas fenőfő tuskéi alatt élveztem az ózondus fűnyő illatot, a midőn egy közögi esküdt komoly, hivatalos léptekkel közeledett felém.

— Adj! Isten! Hivatali ügyben keresném a teéns urat. Instálom szívesen egy írást a hogy megívó csezdulát átvenni!

— Mi a macska! Meghívó csezdula?... Kiváncsiann vettem át „esküdt uram“tól a hivatalos iratot.

Idéző volt, a közeli város járásbírájától. Mint vádolt voltam becsítálva, azon megjegye-

zéssel, hogy „megnevez jelenék ezetén elővezetésem el fog rendeltetni“

Az első pillanatban nem tudtam, nevesek-e, vagy bosszankodjak?

Viccz akar ez lenni, vagy mi?... Hísz tudomásom szerint, senkit sem ütöttem agyon, de még arezal se...

Alig vártam a tárgyalás napját.

Tíz óra lehetett, a mikor a járásbíró hivatatos helyiségébe beléptem.

Fiatl, alig pelyhedző hajzú úri ember állt az egyik asztalnál előzözzel bemutatam magam.

— Aló- és feló... — Ja, igen! Uraság a mai napra beidézettett... János! Hozza csak elő az 1792. B/La számú bünjelt!

Drukkolni kezdtem. János, a járásbíró ur íraka, egy előttem „fájdalmas“ kódarabot helyezett a bíró asztalára.

Ez a rettenetes kódarab volt a corpus delicti. Vádatudásom okat szerettem volna megkérdeni, de az ajtó föllyilt s az a komoly pápaszemes ur lépett be az irodába.

Áhá! Most már értettem mindent.

— Itt vannak mindnyáján? — kérde a fiatal járásbíró.

— Itt! — feleltük egyhanglaltag.

— Nos, akkor S a r k ö y Gábor vádolt lépjen elő!

Előléptem.

sértés vétségéért öljeletemet, Csak ezt az ásványdarabot kell mutatnom s akkor világos lesz Ön előtt minden.

En fejemmel egyet „bólintottam.“

— Elismer-e vádolt, hogy ezt a „caeci“ szöcskát sajátkezűleg írta a kölapra?

— Elismerem!

— Nos, ha elisméri, akkor renlben vagyunk. Halljak tehát az ítéletet!

Vádolt Sárköy Gábor becsületértés vétségéért a B. T. K. emyi s emyi paragrafusa alapján 10, azaz tíz korona pénzübüntetésben marasztalták el. Felhajthatatlanság ezetén büszbüntetés egy napi elszárasra változtatatták át.

Foniti ítéletet panaszoló alókelő ó a komoly társadalmi állása s vádolt saját beismérese indokolják.

— Megfelelhez-e az ítéletet vádolt, vagy nem?

Megosa pillantást vettem a pápaszemes urra s nyugodtan feletem:

— Beleegyezem az ítéletbe.

Még egyszer leendtem a pápaszemes urat s amugy nagy úriasan becsaptam magam után az iroda ajtaját.

Beszusztan visszaszóttam T... fűrdőre.

... lamét alúltam a hatalmas fenőfő alá s ismét szívtam azt a tiszta, ózondus fűnyő illatot...

merem és ritka tehetséget fedeztem föl, de ő már korán elfojtatta az emberrel született vágyakat, tehát ő nem lehet a te ideöld.

— Elalatta a vágyakat, de nem elfojtatta — javítja ki atyját Vilma.

A pap csodálkozva nézett leányára, két kedve annak szavaiiban  
 — Honnan tudod?  
 — Mert . . . mert . . . mondta nekem.  
 — Hogyan, tehát ő volna a . . .  
 — Igen ő az, a kit szeretek — egyszóval ki a mondatot hirtelen Vilma.

Az öreg pap ránczott szeliden leányára és csak három szót mondott:

— Megbecsülhetetlen, ritka férfi! . . .  
 E naptól kezdve ő maga utasította el a kőrüket leánya növében.

Vilmának egy nap szokatlan jó kedve támadt ugyanígy, hogy régen lezart zongoráját is felnyitotta és játzott tüzes darabokat rajta meg énekkel kísérte. Majd ismét átesapott a más azélsőségre és szomorú melódiákat kezdett játszani. Mely érzéssel játszott, egészen átérezte a bánatos dalokat és egyszer csak, mintha kettévágták volna a hurokat, a zongora elhallgatott és Vilma zokogva borult kedve hangszere.

Atyja a másik szobában hallgatta és fejét csóválta.

Pár pillanattig tartott a Vilma esendős zokogása, midőn aztán újból kitörülte könnyeit és magánbeszédbe kezdett.

— Ó! ha beteljesednék álmom és ő megjelenne, egy pillanatra bár, hogy még egyszer csókoltatnám szép leányos arcát simítgatnám selyem szőke haját és nézhetnék szép kék szemébe. Akkor talán boldog lennék. Milyen szép álmom is volt. Ő honvéd tiszt egyenruhában, dus aranyzsinórtatú attilában édes anyjával jelent meg. Megfogta kezemet, megcsókolta és azt kérdezte: nekem adja-e Vilma ezt a kezét. Én bolygottam. Atyám is odaérinte kezemet és én boldog menyasszony voltam! . . . Nem tudom, hogy hol jár, mit csinál, mily állása van, de szinte előérzetem van, hogy őt viszont fogom látni nemsokára.

A szép leány nyugtalanul kezdett sétálni, nem lelte helyét ahol. Végre lecsilapult és egy széken foglalt helyet. Kezeit ülőbe ejtette és mély gondolatokba merült.

Sokáig ült mozdulatlanul, miglen merengésből halk kopogás riasztotta fel. Kíváncsian fordult az ajtó felé.

Az ajtó megnyílt a egy honvédtiszt lépett a szobába díszben, az öreg pap meg mosolygva követte. Vilma feléköltött a a másik pillanatban már ott volt a tiszt karjai között. Örömben nem birt semmit mondani, csak nézte rézte azt a férfit, kiről öt év óta annyit ábrándozott.

Percek múltával megszólalt és atyjához fordulva mondta:

— Na, nézd édes jó atyám, Ernő itt van. Most is olyan szép, leányos arca van, mint régen. Ernő simogatta a szép leány hajtűreit és azelűden szólt:

— Igen eljöttem hogy megkérdezzem, akar-e az enyém lenni?

— Hogy akarok-e? Hát miért vártam volna egyéhből től hosszú évig.

— Igaz — tekintett Ernő a szép leányra és homloka hirtelen elharult, midőn észrevette a lilom fehér arcot. — Hová tűnt el az arcz úde piros rózsája — kérdezte önmagától Ernő. A teletet is mindjárt megadta önmagának. Addig várt, addig ábrándozott, míg a rózsák eltűntek arczáról. Szegény leány, mennyi fájdalom érte telt meg értem. Még most is szép, talán még szebb is a fehér arczozal, mint régen — legeltette szemét a leányon. És a leány hogyléte fölül tudakozódott.

— Most már jól vagyok, egészen jól — felelt mosolygva Vilma és székét tolt kedves vendége és édes atyjá számára.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és kiadótlajdonos:  
**Szvoboda József.**

## Szvoboda József

könyv- és papírkereskedése Cs.-Szereda.

Kaphatók: Rajz- és szabászati papírok, finom levelepapírok, íródaikellékek dus választékban;

Helyi és a megyei fürdők nevezetesebb részeinek felvétele után készült „Levelezőlapok“ díszes kivitelben;

Könyvnyomdában készülnek, a csinés izlének megfelelő művek, folyóiratok, meghívók, névjegyek tánczrendek, körlevelek és folszólítások a legolcsóbb árban;

NYOMTATVÁNYRAKTÁROMBAN mindig kaphatók ügyfél, papí, tanítói, körjegyzői és közösi nyomtatványok.

## Egy jókarban levő Kerékpár

eladó. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

Egy jól tejező fiatal bivalmévételre kerestetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők.

## Filó Károly

temetkezési infőző Csik-Szeredában.

Ajánlja az előforduló **hárfesések** alkalomával dusan berendezett raktárát, mindennemű és fajtájú fa és érczutatú **koporsóit**, légmentes és elzárlható érczkoporsóit Nagy választék **sirkoszorukban** és **sztalagokban**, szóval mindennemű ezikkekből, mely a temetőshöz szükséges.

Továbbá tudomására kívánom hozni a nagyérdemű közönségnek, miután a legelső gyárakkal léptem összeköttetésbe, azon helyzethez vagyok, hogy a legjutányosabb árakban képes vagyok számitani mindent, úgy, hogy a versenyképesség fölülmúlhatatlan, mivel ü z let em saját házamban van; sem holtbél, sem kiszolgálásért nem fizetek; saját **gyászokcsím** van, melyet **50 korona vásárlásnál** csekély díjért **bocsátok** rendelkezésre

Ravatalozást, díszítést is a legjutányosabbban számitom. Megérdekesek szükség esetén a hulla elhelyezésénél is.

A n. é. közönség szives partfogását kérve, megköszönök kézz szolgálatot!

10-10 Filó Károly.

Elvén kevés haszon nagy forgalom!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

## női- és férfi divat-üzletemet

a tavaszi időnyre való tekintettel, teljesen újonnan rendeztem be.

Mint eddig, úgy most is azt tűztem ki célul, hogy **áruim olcsósága mellett** a jelen kor **üzletének megfelelő ezikkekkal** szolgálhassak a mélyen tisztelt vevőimnek.

Szolid és pontos kiszolgálásról előre is biztositthatom a n. é. közönséget, miert is kérem üzletem iránt szives jöndülatukat továbbra is megtartani és szives látogatásukkal megtisztelni. — A mélyen tisztelt közönség becses partfogását kérve maradtam,

mely tisztelettel

**Szekelyhidy Sándor.**

női és férfi divatüzlete.

Üzletem a Hutter székelyvárosi szembe.

Műszaki és ópitkezősi anyag-üzlet.

## ALBERTY és THEIL

BRASSÓ, Kórház-utca 62. szám.

Elvállalok minden a cement és asphalt ipar szakmába tartozó munkálatokat, u. m.: esatornázásokat, hidak, átvezetők, medencék, szökőkutak, nedves falak, gyökeres szárazzá tételét, új építkezéseknél az alapfalak, asphalttal való bevonását, folyosók, terraszok, műhelyek, raktárak, istállók, járdák, kapu bejáratok, kocsí utak, legjobb minőségű természetes asphalttal való burkolását jótállás és logjutányosabb árak mellett.

## Állandó raktár:

**Épitkezési ezikkekből:** Asphalt tetőpép, elszigetelő lemez és asphalt, fődélpapír, carbolonium fagomba ellen, tűzmentes agyagból készült tűzállótégla és vakolat valamint csövek különféle átméretekben, ugyanily csövek esömösztől ezementből is, díszes keramit, cement és porzellán lapok padlások és faburkolatok részére, portland és roman cement, gyps, menyezet, nádfonat nagyban és kicsinyben.

**Műszaki ezikkekből:** Vize-, szesz- és bortömlők gummiból és kenderből, gummi gyűrűk, zsinorok, gömbölyű és négyszögben sűrítés ezélokra, vízmentes ponyvák és takarók, kenderhevederek, asbost és gummi lemezok, réteg és csapágy fémek, elsőrendű géphajtó szijjak bőrből és teveszorból, varró- és kötőszijjak, üvegolajzó és kenőszelenczék, sűrített kenőshöz, különféle gépolajok és gépszíradék

Cement és asphalt iparvállalat.

Nyomatott a laptulajdonos Svzoboda gyorsajtóján Csik-Szeredában.

Aranyjék, kasszafeltek ingyen és bérmentve.

Aranyjék, kasszafeltek ingyen és bérmentve.